၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ

ဘောဂဗေဒ ဘာသာရပ် ပို့ချချက်

ဒေါ်ဖြူဖြူအိ၊ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူး၊ အသုံးချဘောဂဗေဒဌာန၊ ရန်ကုန်စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ၊ ဘောဂဗေဒဘာသာရပ် ဖြေဆိုရန် အထောက်အကူပြု သင်ခန်းစာများကို အပိုင်း (၂)ပိုင်းခွဲ၍ ရှင်းလင်းတင်ပြပါမည်။ ပထမပိုင်းတွင် စာမေးပွဲမေးခွန်းပုံစံကို တင်ပြမည်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယပိုင်းတွင် ယင်းမေးခွန်းကို အမှတ်ပြည့်ရရှိအောင် ဖြေဆိုနိုင်မည့် ဖြေဆိုပုံ ဖြေဆိုနည်းများနှင့် သတိပြုရမည့် အချက်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြသွားပါမည်။

တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲမေးခွန်းပုံစံ

တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ၊ ဘောဂဗေဒဘာသာရပ် မေးခွန်းလွှာကို အပိုင်း (က)နှင့် အပိုင်း(ခ) ဟူ၍ (၂)ပိုင်း ခွဲခြားပြီး မေးလေ့ရှိသည်။

အပိုင်း(က) တွင် မေးခွန်းနံပါတ် (၁)နှင့်(၂) မဖြေမနေရ ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်း(၂)ပုဒ် ပါရှိပါသည်။ မေးခွန်း(၂)ပုဒ်စလုံးကို ဖြေဆိုကြရမည် ဖြစ်သည်။

မေးခွန်းနံပါတ်(၁) တွင် (က)၊ (ခ)နှင့် (ဂ)ဟူ၍ နံပါတ်ငယ် (၃)ခု နှင့် (၃) ပိုင်း ထပ်ခွဲထားပါသည်။ မေးခွန်းနံပါတ် ၁။(က) သည် ဖော်ပြချက်(၁၀)ခုကို မှား/မှန် ဖြေဆိုရန်ဖြစ်ပါသည်။ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်တွင်ပါဝင်သည့် အခန်းအားလုံးမှ သဘောတရားများ၊ သီအိုရီများကို ကျေညက်ပြီး နားလည်သဘောပေါက်မှုကို ဆန်းစစ်သော မေးခွန်းဖြစ်သည့်အတွက် ဘာသာရပ်ကို ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်မှု ရှိမှသာ ဖြေဆိုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မေးခွန်းနံပါတ် ၁။(ခ) သည် ဖော်ပြချက်(၅)ခုကို စာကြောင်းအပြည့်အစုံ မဖော်ပြပဲ လိုအပ်သော အဖြေကို ကွက်လပ်ဖြည့်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဖြေဆိုရာတွင် အဖြေကိုသာ နံပါတ်တပ်၍ တိကျစွာ ဖြေဆိုရန်ဖြစ်သည်။ များသောအားဖြင့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ နားလည်တတ်ကျွမ်းမှုကို ဆန်းစစ်သည့် အနေဖြင့် မေးလေ့ရှိသဖြင့် ဤမေးခွန်းသည်လည်း ဘာသာရပ်ကို နားလည်ကျေညက်မှသာ ဖြေဆိုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မေးခွန်းနံပါတ် ၁။ (ဂ) သည် ဖော်ပြချက် (၅) ခုကို စာကြောင်းတစ်ခုတွင် (က)၊ (ခ)နှင့် (ဂ) အဖြေ (၃) မျိုး ပေးထားပြီး ယင်းထဲမှ အဖြေမှန်ကိုရွေးချယ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဖြေဆိုရာတွင် အဖြေမှန်ကို ပေးထားသည့် (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) ထဲကမှရွေးချယ်ထားသည့် နံပါတ်ကိုသာ ရေးပေးရန်ဖြစ်သည်။

မေးခွန်းနံပါတ် (၂) တွင် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်တွင် ပါဝင်သည့် အခန်းအားလုံးမှ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို မေးထားပါသည်။ သင်ခန်းစာ အခန်း (၁) ခန်းစီမှ (၃)ခုစီနှင့် အခန်း (၆)ခန်းအတွက် (၁၈)ခု မေးထားပြီး ယင်းတို့ထဲမှ နှစ်သက်ရာ(၁၀)ခု၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

မေးခွန်းလွှာ၏ အပိုင်း(ခ) တွင် စုစုပေါင်း မေးခွန်း (၄)ပုဒ် မေးထားပြီး ထို (၄)ပုဒ်ထဲမှ နှစ်သက်ရာ (၃)ပုဒ်ကို ရွေးချယ်ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ မေးခွန်း (၄)ပုဒ်အနက် မေးခွန်းနံပါတ် (၃)၊ (၄)နှင့် (၅) တို့သည် မေးခွန်းပုံစံ ဆင်တူပါသည်။ မေးခွန်းခွဲ (က)တွင် အမှတ် (၂၀) ပေးသည့် မေးခွန်းရှည် (၁)ပုဒ်ကို မေးထားပြီး (ခ)တွင် (၁၀) မှတ် ပေးသည့် မှတ်စုတို (၄)ပုဒ်ကို မေးထားပါသည်။ (က) နှင့် (ခ) ထဲမှ နှစ်သက်ရာကို ရွေးချယ်ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ တဖန် မေးခွန်းခွဲ (ခ) ကို ရွေးချယ်ပါက ပေးထားသည့်မှတ်စုတို (၄)ပုဒ်အနက် နှစ်သက်ရာ (၂)ပုဒ်ကို ရွေးချယ်ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုလိုသည်မှာ မေးခွန်းခွဲ (က) နှင့် မေးခွန်းခွဲ (ခ) (၂)ခုထဲမှ နှစ်သက်ရာကို ရွေးချယ်ဖြေဆို ရမည်ဖြစ်ပြီး မေးခွန်းခွဲ (က)ကို ဖြေဆိုပါက မေးခွန်းခွဲ (ခ)က ဖြေဆိုရန် မလိုသကဲ့သို့ မေးခွန်းခွဲ (ခ)ကို ဖြေဆိုပါက မေးခွန်းခွဲ (က)ကို ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။ မေးခွန်း (၁) ပုဒ်လုံး အတွက် ရရှိနိုင်သည့် ရမှတ်မှာ (၂၀)မှတ် ဖြစ်သည်။

မေးခွန်းနံပါတ် (၆) မှာ တွက်ချက်မှုနှင့် ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်း ဖြစ်သည်။ ပေးထားသောစာရင်းအင်း ကိန်းဂဏန်းများကို အသုံးပြုပြီး တွက်ချက်ခြင်း၊ မျဉ်းကွေးများနှင့်ပုံများရေးဆွဲခြင်း၊ သီအိုရီသဘောတရားများ နားလည်တတ်ကျွမ်းမှုကို ဆန်းစစ်သော ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုရန် ဖြစ်သည်။ မေးခွန်းခွဲ(က)၊ (ခ)နှင့် (ဂ)မှ နှစ်သက်ရာ (၂) ပုဒ်ကိုသာ ဖြေဆိုရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းမေးခွန်းအတွက် ရမှတ်မှာလည်း (၂၀) မှတ် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ၊ ဘောဂဗေဒဘာသာရပ် မေးခွန်းလွှာကို ခြုံငုံကြည့်ပါက မေးခွန်း အမျိုးအစား (၅)မျိုး ပါဝင်သည့် မေးခွန်း (၆)ပုဒ် ပေးထားသော မေးခွန်းလွှာ ဖြစ်သည်။ အမျိုးအစား (၅)မျိုးမှာ (၁) ဓမ္မဓိဌာန်မေးခွန်း၊ (၂) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ၊ (၃) မှတ်စုတိုမေးခွန်း၊ (၄) မေးခွန်းရှည်မေးခွန်းနှင့် (၅) တွက်ချက်မှုနှင့် ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်း တို့ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက် အပိုင်း (က) မှ မေးခွန်းနံပါတ် (၁) နှင့် (၂) မဖြေမနေရဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်း (၂) ပုဒ်အပြင် အပိုင်း (ခ) မှ နှစ်သက်ရာမေးခွန်း (၃) ပုဒ်၊ စုစုပေါင်း မေးခွန်း (၅) ပုဒ်ကို ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

ဖြေဆိုပုံဖြေဆိုနည်း

ဒုတိယပိုင်းအနေဖြင့် မေးထားသော မေးခွန်း (၆)ပုဒ်ကို ဖြေဆိုရာတွင် တိကျမှန်ကန်စေရေး နှင့် အမှတ်ကောင်းရနိုင်ရန် ဖြေဆိုပုံဖြေဆိုနည်းများကို မေးခွန်း (၁) ပုဒ်ချင်းစီအတွက် ရှင်းလင်းသွားပါမည်။

မေးခွန်း (၁-က) ဤမေးခွန်းသည် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်မေးခွန်းဖြစ်ပြီး ဖြေဆိုသူက ပေးထားသော ဖော်ပြချက်က မှား (သို့) မှန် ဖြစ်သည်ကို ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ စာကြောင်းပြန် ဖြေရန်မလိုပဲ ဖြေဆိုသူက ရွေးချယ်ထားသော အဖြေကိုသာ နံပါတ်တပ်၍ ဖြေဆိုရန်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- 'ထုတ်လုပ်မှုအင်အားစု တစ်ခုဖြစ်သော မြေယာဆိုသည်မှာ မြေကြီးသက်သက်ကိုသာ ဆိုလိုသည်။' ဟူသောဖော်ပြချက်တွင် အဖြေက 'မှား' ဖြစ်သည့်အတွက် 'မှား'ဟုသာ ဖြေဆိုရန်ဖြစ်သည်။ မေးခွန်းစာသား ပြန်ရေးရန် မလိုပါ။ ဖြေဆိုရာတွင်လည်း မှား (သို့မဟုတ်) မှန် တိကျပြတ်သားရန် လိုပါသည်။ စာစစ်သူ ဖတ်၍မရသော၊ မှား/မှန် မကွဲပြားသော အဖြေများအတွက် အမှတ်မရရှိနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဖြေဆိုသူက အဖြေကို တိတိကျကျ၊ ပြတ်ပြတ်သားသား၊ ပီပီသသ၊ မှန်မှန်ကန်ကန် ဖော်ပြဖြေဆိုရပါမည်။ ဖော်ပြချက် (၁၀)ခုအတွက် (၁)ခုလျှင် (၁)မှတ်ဖြင့် စုစုပေါင်းရမှတ် (၁၀)မှတ် ဖြစ်သည်။

မေးခွန်း (၁-ခ) ဤမေးခွန်းသည်လည်း ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်မေးခွန်းဖြစ်ပြီး ပေးထားသော စာကြောင်းတွင် ဖြေဆိုသူက လိုအပ်သည့် ကွက်လပ်ကို အဖြေမှန်ဖြည့်စွက်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ စာကြောင်းပြန်ရေးသားရန် မလိုပဲ ဖြည့်စွက်ရမည့် အဖြေကိုသာ နံပါတ်တပ်၍ ဖြေဆိုရန်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-'ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်များ၏ အဓိက လုပ်ဆောင်ချက်များမှာ အပ်ငွေလက်ခံခြင်းနှင့် ××××××× တို့ဖြစ်သည်။' ဟူသော မေးခွန်းအတွက်အဖြေမှာ 'ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်း' ဖြစ်ရာ ယင်းအဖြေကိုသာ နံပါတ်တပ်၍ ဖြေဆိုရန်ဖြစ်သည်။ ဤတွင်လည်း မေးခွန်းပြန်လည်ရေးသားရန် မလိုပါ။ များသောအားဖြင့် ဝေါဟာရများကို အဓိက မေးလေ့ရှိပြီး တိကျသော အဖြေဖြစ်ရန်နှင့် စာလုံးပေါင်း မှန်ရန်လိုပါသည်။ စာကြောင်း (၁)ခု လျှင် (၁)မှတ်ဖြင့် (၅)ခုအတွက် စုစုပေါင်းရမှတ် (၅) မှတ် ဖြစ်သည်။

မေးခွန်း (၁-ဂ) ဤမေးခွန်းတွင် ပေးထားသော စာကြောင်းတွင် အဖြေကို (က)၊ (ခ)၊ (ဂ) (၃)မျိုး ပေးထားပြီး ယင်းထဲမှ အဖြေမှန် (၁)ခုကို ရွေးချယ်ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းမေးခွန်းတွင်လည်း မေးခွန်းစာကြောင်းကို ပြန်လည်ရေးရန်မလိုပါ။ ဥပမာ- 'တစ်ဦးချင်းဝယ်လိုအားကို ပြဋ္ဌာန်းသောအချက်မှာ (က) ၄ချက်၊ (ခ) ၅ချက်၊ (ဂ) ၆ချက် ရှိသည်။' ဟူသော မေးခွန်း၏ အဖြေမှန်မှာ (က) ၄ချက် ဖြစ်သည်။ မေးခွန်း (၁-ဂ) မေးခွန်းနံပါတ်သေး(၁) (က)ဟု ဖြေဆိုရန်ဖြစ်သည်။ စာကြောင်း (၅)ခုအတွက် (၁)ခုလျှင် (၁)မှတ်ဖြင့် စုစုပေါင်းရမှတ် (၅)မှတ် ဖြစ်သည်။

မေးခွန်း အပိုင်း (က) မေးခွန်းနံပါတ် (၁) အတွက် အခြေခံပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ သင်ရိုးမာတိကာနှင့် ကျောင်းသုံးစာအုပ်ကော်မတီမှ ပြဌာန်းထုတ်ဝေထားသည့် ဒသမတန်း ဘောဂဗေဒ ဖတ်စာအုပ်တွင် သင်ခန်းစာအခန်းတိုင်း၏ အဆုံး၌ ထိုမေးခွန်းပုံစံများကို လေ့ကျင့်ရန် ထည့်သွင်းပေးထားသဖြင့် ကျောင်းသား/သူများအနေဖြင့် ကြိုတင် လေ့လာထားနိုင်ပါသည်။

မေးခွန်းနံပါတ် (၂) တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို မေးထားရာ၌ ပြဌာန်းစာအုပ်ပါ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များအတိုင်း တိကျမှန်ကန်ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုရန်လိုအပ်ပါသည်။ အဖြေသည် တိကျမှန်ကန်မှုရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ မှားယွင်းသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို အမှတ်ပေးခြင်း မရှိကြောင်းနှင့် စာလုံးပေါင်း မှားယွင်းမှုများပါက အမှတ်လျော့ကြောင်းကို ဖြေဆိုသူများ အထူးသတိပြုရန် လိုပါသည်။

ဥပမာ- 'အိမ်ထောင်စုဝယ်လိုအား'၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို မေးပါက 'ကုန်စည်တစ်ခုအတွက် တစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စု ဝယ်လိုအားဆိုသည်မှာ အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း တစ်စုံတစ်ရာသောဈေးနှုန်း၌ လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုက ထိုကုန်စည်ကို ဝယ်ယူမည့် အရေအတွက် ဖြစ်သည်။' ဟုဖြေဆိုရမည့်အစား 'ဈေးကွက်ဝယ်လိုအားဆိုသည်မှာ ဈေးကွက်အတွင်းရှိ တစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စု ဝယ်လိုအားများကို စုပေါင်းထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။' ဟူ၍ 'ဈေးကွက် ဝယ်လိုအား'၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုခြင်းသည် မှားယွင်းသော အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းဖြေဆိုမှုအတွက် အမှတ်လုံးဝမရရှိနိုင်ပါ။

ထို့အတူ 'ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုးခွန်' ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် မေးထားခြင်းကို 'ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုးခွန် ဆိုသည်မှာ ကုန်စည်တစ်မျိုး၏ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ် အဆင့်ဆင့်တွင် ထပ်ဆင့်တိုးလာသော တန်ဖိုးများအပေါ်တွင် ကောက်ယူသည့် အခွန်ဖြစ်သည်။' ဟု ဖြေဆိုရမည့်အစား 'ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး ဆိုသည်မှာ ကုန်ကြမ်းတန်ဖိုးတွင် ထပ်ဆင့်တိုးလာသည့် ထုတ်လုပ်မှု၏ တန်ဖိုးဖြစ်သည်။' ဟု ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဖြေဆိုပါက လွဲမှားနေသဖြင့် အမှတ်လုံးဝမရနိုင်ပါ။

သို့ဖြစ်ပါ၍ သေချာပိုင်နိုင်စွာ လေ့လာကျက်မှတ်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မှားယွင်းလွယ်သော၊ ဆင်တူရိုးမှားဖြစ်ပြီး၊ အဓိပ္ပါယ် လုံးဝကွဲလွဲသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို အလွတ်ကျက်ခြင်းထက် သဘောတရား နားလည်စေရန် ပိုမိုလေ့လာထားပြီး မမှားအောင် ဖြေဆိုရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဖြေဆိုသူများ၏ စာပေါင်းမှားယွင်းမှုများကလည်း တစ်ခါတစ်ရံ အဓိပ္ပါယ်မပေါ်လွင်သည်အထိ ဖြစ်တတ်သဖြင့် စာလုံးပေါင်းဆိုးရွားစွာ မှားလာပါကလည်း ဤမေးခွန်းတွင် အမှတ်လျော့နိုင်ကြောင်း သတိပေးလိုပါသည်။

ပေးထားသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် (၁၈)ခုထဲမှ နှစ်သက်ရာ (၁၀)ခုကို ဖြေဆိုရပြီး တိကျမှန်ကန်ပြည့်စုံပါက (၁)ခုအတွက် (၂)မှတ်အပြည့်၊ မှန်ကန်သော်လည်း မပြည့်စုံပါက (၁)မှတ်နှင့် မှားယွင်းပါက (၀)မှတ်ဟု စည်းမျဉ်းချမှတ် စစ်ဆေးလေ့ရှိသဖြင့် ဂရုစိုက်ဖြေဆိုကြရန် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခုလျှင် (၂)မှတ်နှင့် (၁၀)ခု ဖြေဆိုရသည့်အတွက် စုစုပေါင်း (၂၀)မှတ် ဖြစ်သည်။

အပိုင်း(က) တွင် မေးထားသော မေးခွန်းများအတွက် စုစုပေါင်းရရှိနိုင်သည့် အမှတ်မှာ (၄၀) မှတ် ဖြစ်ပါသည်။ မေးခွန်းနံပါတ် (၁) နှင့် (၂) ကို တိကျမှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းဖြင့် အမှတ်(၄၀) အပြည့်ရရှိ နိုင်ပါသည်။

မေးခွန်းလွှာ၏ အပိုင်း(ခ)တွင် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မေးခန်းနံပါတ် (၃)၊ (၄) နှင့် (၅) တို့ကို မေးခွန်းပုံစံဆင်တူစွာ မေးထားပါသည်။ (က) တွင် အမှတ် (၂၀) မေးခွန်းရှည်ကို မေးထားပြီး သို့မဟုတ် ခံကာ (ခ)တွင် မှတ်စုတို(၄)ခု မေးထား၍ နှစ်သက်ရာ (၂)ပုဒ်ကို ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမေးခွန်းများတွင် အခန်းသီးသန့်စီခွဲကာ မေးထားခြင်းမျိုး မဟုတ်ပဲ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ပါ အခန်း (၆)ခန်း စလုံးကို ပေါင်းစပ်ရောနှောပြီး မေးနိုင်သဖြင့် ဖြေဆိုသူများအနေဖြင့် သင်ရိုးအားလုံးကို နှံ့စပ်စွာ ကျေညက်အောင် ဖတ်ရှုလေ့လာရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။

မှတ်စုတိုကိုဖြစ်စေ၊ မေးခွန်းရှည်ကိုဖြစ်စေ ဖြေဆိုသည့်အခါ မေးထားသည့် အကြောင်းအရာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဦးစွာဖွင့်ဆိုသင့်ပါသည်။ ပြီးမှသာ ရှင်းလင်းချက်များကို ဖြေဆိုရပါမည်။ ထို့အပြင် အချက်အလက်များကို ဖော်ပြရှင်းလင်းရန်ဟု မေးပါက စစ်ဆေးသူ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ စစ်ဆေးနိုင်ရန် မေးထားသည့် အချက်အလက်များကို ဦးစွာဖော်ပြပြီးမှ (၁) ချက်ချင်းစီကို အသေးစိတ်ထပ်မံ ဖြေဆိုသင့်ပါသည်။ ဥပမာ - ထုတ်လုပ်မှုအင်အားစု (သို့) ကုန်ထုတ်အင်အားစုများကို မေးပါက ထုတ်လုပ်မှု အင်အားစု (သို့) ကုန်ထုတ်အင်အားစုများ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဦးစွာဖြေဆိုပြီး အမျိုးအစား (၃)မျိုးကို ဖော်ပြပေးရပါမည်။ ထို့နောက် ယင်းအမျိုးအစား (၁)ခုခြင်းစီကို ရှင်းပြရပါမည်။

(၂၀)မှတ်တန် မေးခွန်းရှည်ကို ရွေးချယ်ဖြေဆိုမည်ဆိုပါကလည်း အထက်ပါဖြေဆိုချက်အတိုင်း ဖြေဆိုသင့်ပါသည်။ ဥပမာ - ဈေးကွက်ဝယ်လိုအားကို ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချက်များကို မေးပါက ဈေးကွက်ဝယ်လိုအား၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဦးစွာဖြေဆိုပြီး ပြဋ္ဌာန်းသော အချက် (၆) ချက်ကို ဖော်ပြပေးရပါမည်။ ထို့နောက် ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက် (၁)ချက်ခြင်းစီကို ရှင်းပြရပါမည်။

မေးခွန်းနံပါတ်(၆)သည် တွက်ချက်မှုနှင့်ဉာဏ်စမ်းပုစ္ဆာကို (က)၊ (ခ)၊ (ဂ) ခွဲ၍ (၁၀)မှတ်စီ မေးထားပြီး၊ နှစ်သက်ရာ (၂)ခုကို ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ တိကျမှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုနိုင်ပါက အမှတ်

ပြည့်ရရှိနိုင်သော်လည်း တွက်ချက်မှုနှင့်ယူဆချက် မှားယွင်းပါက အမှတ်လျော့လွယ်သော မေးခွန်းပုံစံ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းမေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အထူးအလေးပေး ရှင်းလင်းလိုပါသည်။

(၁) မေးခွန်းတွင် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ကို အခြေခံပြီး မျဉ်းကွေးများ၊ ပုံများရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်ပါက ပေးထားသည့် ကိန်းဂဏန်းပေါ်မူတည်၍ စကေးချပြီး မျဉ်းကွေးကို တိကျစွာ ရေးဆွဲရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- 'အားမျှခြေဇယား'ပေးထားပြီး မျဉ်းကွေးရေးဆွဲစေသော မေးခွန်းတွင် မေးခွန်းပါ ကိန်းဂဏန်းကို လေ့လာ၍ သင့်လျော်သော စကေးကို ဦးစွာချပြီး ဆက်စပ်ကိန်းဂဏန်းကို စကေးအလိုက် ဝယ်လိုအားနှင့်ရောင်းလိုအား မျဉ်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် အစက်ချရပါမည်။ ထို့နောက် ယင်းအမှတ်များကို ဆက်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ဝယ်လိုအားနှင့်ရောင်းလိုအား မျဉ်းကွေးများကို ရရှိပါမည်။ ဤသို့ ရေးဆွဲရာတွင် ပေတံဖြင့် မျဉ်းဖြောင့်အတိုင်းမဆက်ရပဲ လက်ဖြင့်ပြေပြစ်သော မျဉ်းကွေးအဖြစ်ဆက်ရန် လိုပါသည်။ 'အားမျှခြေ'၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကိုလည်း ထည့်သွင်းဖြေဆိုသင့်သည်။

ထို့အတူ 'ထုတ်လုပ်နိုင်မှုအခြေပြဇယား'ပေးထားပြီး မျဉ်းကွေးရေးဆွဲစေသော မေးခွန်းတွင်လည်း ဦးစွာထုတ်လုပ်နိုင်မှုအခြေပြ မျဉ်းကွေး၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဖြေဆိုပြီး မေးခွန်းပါကိန်းဂဏန်းများကို အခြေခံ၍ သင့်လျော်သော စကေးကိုချကာ ဆက်စပ်ကိန်းဂဏန်းကို စကေးအလိုက် အစက်ချရပါမည်။ ထို့နောက် ယင်းအမှတ်များကို ဆက်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုအခြေပြ မျဉ်းကွေးကို ရရှိပါမည်။ အခွင့်အလမ်းစရိတ် တွက်ချက်မှုတွင် အခွင့်အလမ်းစရိတ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ တွက်ချက်ရမည့် ပုံသေနည်းတို့ကို ဖြေဆိုပြီး မေးခွန်းတွင် မေးထားသည့် အမှတ်(၂)ခု အတွက် အခွင့်အလမ်းစရိတ်ကို တွက်ချက်ပေးရပါမည်။

(၂) အားမျှခြေတွင် ဇယားပေးပြီးအားမျှခြေ၊ ပိုလျှံဝယ်လိုအား၊ ပိုလျှံရောင်းလိုအားတို့ကို ရှာစေသည့် မေးခွန်းအပြင် ဈေးကွက်အားမျှခြေအပေါ်တွင် ဝယ်လိုအားနှင့်ရောင်းလိုအား ပြောင်းလဲခြင်းများ၏ အကျိုးသက်ရောက်ပုံကိုလည်း မေးလေ့ရှိပါသည်။ မေးခွန်းတွင် မူလရှိဈေးကွက် အားမျှခြေ အခြေအနေတွင် ဝယ်လိုအား (သို့) ရောင်းလိုအားကို ပြဌာန်းသော အချက်များထဲမှ အချက်တစ်ခု ခုကို ပြောင်းလဲစေခြင်းသည် လေ့လာရမည့် ဈေးကွက်အခြေအနေကို မည်သို့အကျိုးသက်ရောက် စေသည်ကို ပုံနှင့်တကွ ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ပုံများရေးဆွဲပြီး ရှင်းလင်းချက်များ ရေးသားဖြေဆို ရပါမည်။

(၃) ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ကိုအခြေခံပြီး တွက်ချက်စေသောမေးခွန်းတွင် မေးထားသည့်အကြောင်း အရာ၏အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် ပုံသေနည်းကို ဦးစွာဖြေဆိုရပါမည်။ ထို့နောက်မှ တွက်ချက်မှုကို ပြုလုပ်သင့်ပါမည်။ ဥပမာ - အလျော့အတင်းဆိုင်ရာ မေးခွန်းဆိုပါစို့။ အလျော့အတင်းဆိုင်ရာ

တွက်ချက်မှုတွင် ဝယ်လိုအား၏ ဈေးနှုန်းအလျော့အတင်း၊ ဝင်ငွေအလျော့အတင်း၊ အပြန်အလှန် အလျော့အတင်းနှင့် ရောင်းလိုအား အလျော့အတင်းဟူ၍ (၄)မျိုး မေးနိုင်ပါသည်။ ယင်းမေးခွန်းကို ဖြေဆိုပါက ဦးစွာမေးထားသည့် အလျော့အတင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဖြေရပါမည်။ ထို့နောက် ပုံသေနည်းကို ဖြေပါမည်။ ထို့နောက်ပေးထားသော ကိန်းဂဏန်းကို အစားသွင်း၍ အဖြေရရှိသည့်အထိ တွက်ချက်ရန်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင်ရရှိလာသော အဖြေကို သုံးသပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ သုံးသပ်ရာတွင် အလျော့အတင်းတန်ဖိုးသည် (+) သို့ (-) ထွက်ရှိခြင်း၊ (>1, <1, =1, =0) ထွက်ရှိခြင်းများအတွက် သဘောတရားများကို အခြေခံ၍သုံးသပ်သွားရန်ဖြစ်သည်။

(၄) တိုင်းပြည်ဝင်ငွေ တွက်ချက်နည်းဆိုင်ရာ မေးခွန်းများအတွက် တိုင်းပြည်ဝင်ငွေ၏ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်၊ ပုစ္ဆာတွင်မေးထားသည့် တွက်ချက်နည်း (ကုန်ထွက်၊ ဝင်ငွေ၊ အသုံးစရိတ်) တို့၏ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်များကို ထည့်သွင်းဖြေဆိုရန် လိုပါသည်။ ထို့နောက်တွက်ချက်မှုကို ဆက်လက် ဖြေဆိုရန် ဖြစ်သည်။ များသောအားဖြင့် GDP, GNP, NNP နှင့်တစ်ဦးကျ ဝင်ငွေအထိ မေးလေ့ ရှိသည်။ သတိပြုရန်အချက်မှာ ပေးထားသောကိန်းဂဏန်းများ၏ ယူနစ်ကို ပြန်သုံးရန်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပေးထားသည့်တန်ဖိုးမှာ ကျပ်သိန်းပေါင်းဆိုပါက ဖြေဆိုရာတွင် ကျပ်သိန်းပေါင်း၊ ကျပ်သန်းပေါင်းဆိုပါက ကျပ်သန်းပေါင်းဖြင့် တွက်ချက်ဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် တိုင်းပြည်ဝင်ငွေ တွက်ချက်ရာတွင် အဆင့်လိုက်တွက်ချက်ပြရန် လိုပါသည်။

(၅) ငွေကြေးအရေအတွက် သီအိုရီမေးခွန်းတွင် ငွေကြေးပမာဏ၊ ဈေးနှုန်းနှင့် ကုန်စည်အရေအတွက်တို့ကို ပေးထားပြီး ငွေကြေးလှည့်ပတ်မှု အရှိန်ကိုရှာရန် မေးလေ့ရှိပါသည်။ ပထမဦးစွာ ငွေကြေးအရေအတွက် သီအိုရီ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဖြေဆိုရပါမည်။ ထို့နောက် ပေးထားချက်များကို အခြေခံ၍တွက်ချက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

(၆) အခွန်စည်းကြပ်မှုနှုန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဝင်ငွေအဆင့်အလိုက် စည်းကြပ်သည့် အခွန်နှုန်းကို တွက်ချက်ပြီး ယင်းအခွန်သည် မည်သည့်အခွန်စည်းကြပ်မှု ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည်ကို သုံးသပ်ပြခိုင်းလေ့ရှိသည်။ အိမ်ထောင်စု (၃)ခု၏ ဝင်ငွေနှင့်ဝင်ငွေခွန် ပေးဆောင်ရမည့်ပမာဏကို ဇယားတွင် ဖော်ပြထားပြီးအိမ်ထောင်စုတစ်ခုစီအတွက် အခွန်နှုန်းကိုရှာကာ ယင်းဝင်ငွေခွန်သည် မည်သည့်အခွန်စည်းကြပ်မှု ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည်ကို သုံးသပ်ပါဟု မေးလေ့ရှိပါသည်။ ဦးစွာအခွန်စည်းကြပ်မှု ပုံသဏ္ဌာန်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကိုဖြေဆိုပြီး အိမ်ထောင်စု(၁)ခုချင်းစီ၏ အခွန်ပမာဏကို တွက်ချက်ကာ သုံးသပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

(၇) ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုးနှင့်ပတ်သက်၍ အခြေခံနှစ်နှင့် အခြားနှစ် (၂)ခုတို့၏ ပို့ကုန်ဈေးဆနှုန်းကိန်းနှင့် သွင်းကုန်ဈေးဆနှုန်းကိန်းတို့ကို ပေးထားပြီး ယင်းနှစ်များ၏ ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုးကို တွက်ချက်ကာ အချိုးပြောင်းလဲခြင်းများကို သုံးသပ်ပြစေလေ့ရှိပါသည်။ ဦးစွာကုန်ဖလှယ်မှုအချိုး၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို

ချက်ကို ဖြေဆိုရပါမည်။ ထို့နောက် (၃)နှစ်စလုံး၏ ကုန်ဖလှယ်မှု အချိုးကို (၁)နှစ်စီ တွက်ချက်ရပါမည်။ ထိုအခါ အခြေခံနှစ်၏ ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုးသည် (၁၀၀)ဖြစ်ပြီး ကျန်(၂)နှစ်အတွက် ထွက်ရှိသော အဖြေသည် (၁၀၀)ထက်နည်းပါက အခွင့်မသာသော (သို့) ကျဆင်းသော ကုန်ဖလှယ်မှုဟု သုံးသပ်ပြီး (၁၀၀) ထက်များပါက အခွင့်သာသော (သို့) တိုးတက်သော ကုန်ဖလှယ်မှုဟု သုံးသပ်ဖြေဆိုရပါမည်။

ဥပမာ - နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်စျေးဆန္နန်းကိန်းနှင့် သွင်းကုန်စျေးဆန္နန်းကိန်းတို့ကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားသည်။ (၂၀၀၇ ခုနှစ်မှာအခြေခံနှစ်ဖြစ်သည်။)

ခုနှစ်	ပို့ကုန်စျေးဆန္နန်းကိန်း	သွင်းကုန်စျေးဆန္နန်းကိန်း
၂၀၀၇	၁၀၀	၁၀၀
၂၀၁၁	၁၀၅	၁၂၀
၂၀၁၅	၁၅၀.၈	၁၄၅

(၁) ဖော်ပြပါနှစ်များ၏ ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုးကိုတွက်ချက်ပါ။

(၂) ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုး ပြောင်းလဲခြင်းများကိုသုံးသပ်ပြပါ။ဟူသောမေးခွန်းကိုဖြေဆိုပါက

– ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုး၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်ပုံသေနည်းကိုဖြေဆိုရန်

– တွက်ချက်ရန်မှာ

၁။ အခြေခံနှစ် ၂၀၀၇ခုနှစ်အတွက်ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုး = (၁၀၀/၁၀၀)×၁၀၀ = ၁၀၀

၂။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွက်ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုး = (၁၀၅/၁၂၀) ×၁၀၀ = ၈၇.၅

၃။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွက်ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုး = (၁၅၀.၈/၁၄၅)×၁၀၀ = ၁၀၄

– တွက်ချက်မှုကိုသုံးသပ်ရန်

၁။ ၂၀၀၇ခုနှစ်မှ ၂၀၁၁ခုနှစ်အတွင်း ကုန်ဖလှယ်မှု အချိုးကျသဖြင့် အခွင့်မသာသော (သို့) ကျဆင်းသော ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုးဖြစ်ပြီး ပို့ကုန်မှရငွေဖြင့် သွင်းကုန်တင်သွင်းမှု လျော့ကျစေပါသည်။

၂။ ၂၀၁၁ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ခုနှစ် အတွင်း ကုန်ဖလှယ်မှု အချိုးတိုးသဖြင့် အခွင့်သာသော (သို့) တိုးတက်သော ကုန်ဖလှယ်မှုအချိုးဖြစ်ပြီး ပို့ကုန်မှရငွေဖြင့် သွင်းကုန်တင်သွင်းမှု တိုးစေပါသည်။ ဟုဖြေဆိုရပါမည်။

တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲအတွက် ဘောဂဗေဒဘာသာရပ် မေးခွန်းလွှာကို ဖြေဆိုရန် ပြဋ္ဌာန်း စာအုပ်ပါ သင်ခန်းစာအားလုံးကို နားလည်သဘောပေါက်အောင် လေ့လာပြီး ကျေညက်အောင် မှတ်သားထားပါက အခက်အခဲမရှိ ကောင်းစွာ ဖြေဆိုနိုင်မှာ ဖြစ်ပါသည်။ ဖြေဆိုသူ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအားလုံး အောင်မြင်ပါစေဟု ဆုတောင်းရင်း ပို့ချချက်ကို ရပ်နားလိုက်ပါသည်။